

Datum

2024-11-27

Adress

Rönnbladsgatan 1 B

Diarienummer

GRF-2024-21396

Yttrande**Till**

Kommunstyrelsen

Remiss Justitiedepartementet - Mottagandelagen - en ny lag för ordnat asylmottagande och effektivt återvändande (SOU 2024:68)

STK-2024-1448

Sammanfattning

Grundskolenämnden har ombetts av kommunstyrelsen att lämna yttrande på remissen Mottagandelagen - en ny lag för ordnat asylmottagande och effektivt återvändande (SOU 2024:68) från Justitiedepartementet. Den nya mottagandelagen syftar till ett ordnat asylmottagande och ett effektivt återvändande, bland annat genom kortare handläggningstider för den enskilde och ett förbättrat planeringsunderlag för kommuner och myndigheter. Grundskolenämndens yttrande omfattar endast de delar av lagförslaget som avser det egna ansvarsområdet.

Grundskolenämnden bedömer att barn och ungas rätt till utbildning genom aktuellt lagförslag är oförändrad och instämmer med vikten av att beakta barnperspektivet vid ett asylboendes geografiska placering för att underlätta barns rätt till utbildning och en meningsfull fritid. Lagförslaget bedöms påverka de kommuner och regioner där asylboenden lokaliseras och grundskolenämnden ser behov av ett förtydligande avseende omfattningen av statens ekonomiska ansvar för att ersätta kommunernas kostnader relaterade till mottagande av asylsökande. Grundskolenämnden vill också betona att lagstiftaren tar hänsyn till både de direkta och indirekta konsekvenserna som utredningens förslag kan ha på barns skolgång och hälsa, och att alla förslag som genomförs tar barnkonventionen i beaktande.

Yttrande

Grundskolenämnden bedömer inte att det nya lagförslaget kommer att förändra barns rätt till utbildning eller kommunens grundläggande ansvar. Asylsökande och nyanlända barn är dock sårbara ur ett hälsoperspektiv, med hög förekomst av psykisk ohälsa och skolan och elevhälsan behöver därför ges förutsättningar att möta elevgruppens individuella behov. Grundskolenämnden kan se fördelar med Migrationsverkets föreslagna upplysningsskyldighet som syftar till att ge kommunen bättre förutsättningar

för ett ordnat mottagande och planering av elevers skolgång. Grundskolenämnden bedömer det som kostnadsdrivande om något av Migrationsverkets föreslagna mottagningscenter till stöd för ett reformerat asylmottagande placeras i Malmö, vilket skulle kunna medföra väsentliga volymökningar av antalet nyanlända skolbarn i behov av registrering, kartläggning, skolplats och eventuell skolskjuts. Grundskolenämnden bedömer att ett ökat antal elever innebär ökade kostnader för såväl pedagogisk verksamhet som elevhälsa och lokaler inom skolans verksamhet. Elevgruppen asylsökande barn och unga är en elevgrupp med förhöjd sårbarhet och tidigare erfarenheter visar att behovet av högspecialiserade lärmiljöer kan vara relativt stort inom målgruppen. Viktigt att kommuner på ett effektivt sätt ges förutsättningar att möta dessa elevers behov och får ersättning för utbildningens faktiska kostnader. Grundskolenämnden ser dessutom behov av samordning med kommunen vid eventuell lokalisering av nya asylboenden och att placering och utformning av asylboenden görs med beaktande av ett tydligt barnperspektiv för att underlätta barns rätt till utbildning, återhämtning och en meningsfull fritid. Det är också viktigt att betona att lagstiftaren tar hänsyn till både de direkta och indirekta konsekvenserna som utredningens förslag kan ha på barns skolgång och hälsa, och att alla förslag som genomförs tar barnkonventionen i beaktande.

Ordförande Sara Wettergren (L)

Förvaltningsdirektör Peter Lindberg

John Eklöf (M), Cecilia Barwén (M) och Gustaf Kock (M) anmäler muntlig reservation.

Magnus Olsson (SD) och Rickard Åhman Persson (SD) anmäler muntlig reservation.

Lisa Stolpe (V) och Boel Pettersson (V) anmäler muntlig reservation